

ACCIONS PER LA SOSTENIBILITAT

Com contribuïm a una Barcelona més sostenible?

1. DADES DE L'ORGANITZACIÓ

Nom: AJUNTAMENT DE BARCELONA

Breu descripció:

L'any 1995, l'Ajuntament va aprovar l'adhesió a la Carta d'Aalborg, un primer pas cap a la creació de l'Agenda 21 local. Després d'un intens procés participatiu, Barcelona va concretar la seva Agenda 21 en el *Compromís ciutadà per la sostenibilitat*, un document àmpliament consensuat que definia els objectius i les línies d'acció per al període 2002-2012. El desembre de 2012 les organitzacions van ratificar el seu compromís amb els valors del *Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat 2012-2022. Per una Barcelona més equitativa, pròspera i autosuficient*.

L'Ajuntament de Barcelona ha assumit, des de fa temps, el compromís ferm d'afavorir l'acció social i el respecte pel medi ambient.

Un dels àmbits prioritaris d'actuació és l'ambientalització de la seva pròpia organització. Les iniciatives de millora es troben emmarcades en el programa anomenat Ajuntament + Sostenible (d'ara endavant **Programa A+S**), que s'inscriu en l'Agenda 21 de Barcelona i és una expressió més del compromís municipal amb la sostenibilitat local i global. Aquest compromís es vertebrà a partir de l'assistència tècnica, la sensibilització i la formació del personal municipal, i persegueix:

- Reduir l'impacte ambiental i social causat per l'organització.
- Impulsar una economia i una producció sostenibles, utilitzant el potencial de l'Administració com a consumidor responsable.
- Incrementar la coherència ambiental i social de l'Ajuntament, liderant el canvi amb el propi exemple.

Els objectius estratègics del programa s'han definit de manera consensuada mitjançant un procés participatiu d'un any de durada (la Convenció Ajuntament + Sostenible). Les línies d'actuació inclouen des de la compra i la contractació de productes i serveis fins a les obres d'urbanització, construcció o rehabilitació d'edificis i l'ambientalització d'esdeveniments.

Dades de contacte:

Pàgina web:	www.bcn.cat
e-mail contacte	contacte a través de formularis al portal web

Data de signatura del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat 2012-2022: 11/12/2012

2. ACTUACIONS DESTACADES

Listat de les actuacions i relació amb els objectius del [Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat](#).

Nom de l'actuació	Objectiu CCS
1. OpenData	4, 6 i 9
2. Ateneu de Fabricació Digital de Les Corts	4, 8 i 9
3. Mercats de Barcelona. Bones pràctiques de gestió sostenible.	4, 5 i 9
4. Gerència de Prevenció, Seguretat i Mobilitat. Pla Estratègic de Sostenibilitat 2013-2022	2, 4, 5, 6, 9
5. Institut de Cultura de Barcelona. Pla de Sostenibilitat	3, 4, 5, 6, 9

1. OpenData

Breu descripció:

L'obertura de dades públiques —també conegut com a OpenData— **consisteix en posar la informació que posseeix el sector públic a l'abast de tothom** en formats digitals, estandarditzats i oberts, seguint una estructura clara que permeti la seva comprensió. Al mateix temps es facilita l'accés a aquesta informació per tal fomentar la seva reutilització.

D'aquesta forma la societat —ciutadania, empreses i qualsevol institució— pot accedir-hi fàcilment per informar-se o per crear nous serveis augmentant el valor social i el valor econòmic.

Així doncs, **compartir i facilitar** la informació pública en **formats oberts** per tal que tothom en pugui fer ús (OpenData) és anar més enllà del simple procés de permetre la reutilització de la informació: és retornar a la societat les seves dades públiques i fomentar que les utilitzi per tot allò que desitgi.

Més informació:

www.bcn.cat/opendata

Beneficis:

Ambientals **X Socials** **X Econòmics**

Vigència de l'actuació: continuada

Objectius i línies d'acció del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat: 4.1, 4.10, 6.5 i 9.5

2. ATENEU DE FABRICACIÓ DIGITAL DE LES CORTS

Breu descripció:

La Xarxa d'Ateneus de Fabricació de Barcelona ofereix uns espais i uns equips per al disseny i la fabricació digital. En aquests espais, persones i entitats amb diferents trajectòries, formacions, història i capacitat tenen un punt de trobada on reflexionar, experimentar i debatre sobre els aspectes que tenen a veure amb l'ús de les tecnologies per a la fabricació digital.

Des dels Ateneus també es vol estimular la creativitat i el talent local, l'experimentació i l'aprenentatge conjunt, fent participants als creadors dels processos productius en les seves pròpies obres i principalment en aquelles susceptibles de generar ocupació i negoci. Està previst que cada districte de Barcelona compti, com a mínim, amb un Ateneu de Fabricació, consolidant la idea de barris productius definida a l'estratègia d'*SmartCities* de la ciutat.

ATENEU DE FABRICACIÓ DE LES CORTS
DEL NET A L'ÀTOM

Més informació:

www.bcn.cat/ateneusdefabricacio

Beneficis:

X Ambientals X Socials X Econòmics

Vigència de l'actuació: continuada

Objectius i línies d'acció del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat: 4.1, 4.8, 4.10, 8.5 i 9.4

3. MERCATS DE BARCELONA. BONES PRÀCTIQUES DE GESTIÓ AMBIENTAL

Breu descripció:

Instal·lacions de mercats. Millores d'estalvi energètic.

Les reformes empreses els últims anys i les que actualment estan en marxa s'han aprofitat no només per adequar-se a unes normatives que ja per elles mateixes introdueixen criteris de sostenibilitat sinó també, i en la mesura que és viable, en funció dels seus costos econòmics, implantar d'altres suplementàries.

La instal·lació de sistemes de climatització que utilitzen l'aigua freàtica o l'energia geotèrmica són dues mostres que reflecteixen com els mercats s'adequen en el moment que afronten una reforma, ja sigui integral –la majoria dels casos- o parcial. En la instal·lació de plaques fotovoltaïques hi han col·laborat altres organitzacions, ja siguin del barri o d'entitats privades, però que amb la seva aportació han fet viable el projecte. En l'actualitat, s'està a l'espera de nous possibles canvis legislatius en el si de la Unió Europea, sobre la instal·lació de grups productors d'energia solar.

Carmel. Instal·lació de plaques solars al mercat.
Sants. Projecte en implantació.

Aprofitament d'energia solar:

Energia fotovoltaica

Mercat de la Barceloneta (fet)

Mercat del Carmel (fet)

Mercat de Sant Martí (fet)

Mercat de Provençals (fet)

Plaques solars generació aigua calenta sanitària

Mercat de la Guineueta (fet)

Mercat del Ninot (en projecte; el mercat ja està en obres per a la seva reforma)

Mercat de Provençals (fet).

Aprofitament aigües freàtiques

Climatització de Mercat de Santa Caterina (fet)

Climatització Mercat de Sants (en implantació)

Aprofitament energia geotèrmica

Mercat de Sant Antoni: utilització energia geotèrmica per climatització i generació aigua calenta sanitària (en implantació)

Enllumenat Leds (baix consum)

Mercat de la Concepció

Mercat de Felip II

Serveis Centrals (tots tres punts ja disposen d'aquest sistema)

Altres

Regulació enllumenats per detectors de presència o temporitzadors.

Gestió de residus. Reducció de residus.

En 10 anys, **es generen menys residus** (-28%), aquests es classifiquen en 4 fraccions per el seu aprofitament i tractament, tot plegat, gràcies a un esforç conjunt de l'Ajuntament de Barcelona i els comerciants per dotar-se de les infraestructures necessàries i adoptar hàbits a favor del medi ambient.

Les bosses de plàstic

Durant els anys 2010 i 2011 Mercats de Barcelona va posar en marxa dues campanyes per incidir en la reducció de bosses de plàstic en els establiments dels mercats. Es van regalar en total unes 400.000 bosses reutilitzables per frenar un consum que s'estimava en uns 30 milions de bosses que els comerciants lliuren als seus clients en les compres.

Canvi d'hàbits. Activitats de divulgació i sensibilització per fomentar un consum responsable.

Des de Mercats de Barcelona es posen en marxa nombroses iniciatives que tenen com a objectiu promoure un **consum sostenible**, de productes de qualitat, evitar el malbaratament del menjar i sensibilitzar els ciutadans i els productors per produir menys residus.

La iniciativa "**Cuina d'aprofitament**" sorgeix del departament de Gestió de Residus de l'Àrea de Medi Ambient i Serveis Urbans de l'Ajuntament de Barcelona i compta amb la col·laboració de l'Institut Municipal de Mercats (IMMB). A través de tallers i d'accions teatralitzades als mercats, es pretén donar a conèixer el malbaratament alimentari que es produeix a les llars i les seves conseqüències, introduir nous hàbits d'aprofitament del menjar i difondre bones pràctiques de prevenció davant de la generació de residus, tant a l'hora d'anar a comprar com quan es cuina o es vol conservar els aliments.

Disminució de la cadena de distribució d'aliments. Foment productes de proximitat.

Diversos mercats de Barcelona acullen parades on els comerciants ofereixen als seus clients productes que conreen a les seves finques. És una via per a la venda del **producte de proximitat i de qualitat**.

A la xarxa de mercats de Barcelona, hi ha un total de 19 comerciants que són també productors. Principalment, es tracta de negocis de venda de fruita i verdura. A principis de la anys 90, es va incentivar fiscalment, per part de l'ajuntament, la instal·lació de productors en els mercats. La Boqueria i l'Abaceria són els mercats que concentren més negocis de producció pròpia.

Més informació:

<http://estatic.bcn.cat/Mercats/Continguts/Documents/Fitxers/catal%C3%A0%20complert.pdf>

https://w110.bcn.cat/portal/site/Mercats/menuitem.c58fec8c9308bb596f256f25a2ef8a0c/index8dc2.html?vgnextoid=bbc10637ecb0a410VgnVCM1000001947900aRCRD&vgnextchannel=c18fed30b518210VgnVCM10000074fea8c0RCRD&vgnnextfmt=formatDetall&lang=ca_ES

Beneficis:

X Ambientals X Socials X Econòmics

Vigència de l'actuació: continuada

Objectius i línies d'acció del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat: 4.3, 4.5, 4.6, 5.4, 5.7, 5.9 i 9.10

4. GERÈNCIA DE PREVENCIÓ, SEGURETAT I MOBILITAT. PLA ESTRATÈGIC DE SOSTENIBILITAT 2013-2022

Breu descripció:

Gerència de Prevenció, Seguretat i Mobilitat. Pla Estratègic de Sostenibilitat 2013-2022

La Gerència de Prevenció, Seguretat i Mobilitat (PSM) ha elaborat el "Pla Estratègic de Sostenibilitat 2013-2022", el PES, per tal de tendir a un desenvolupament sostenible en les diferents àrees de la seva activitat de forma gradual, transversal i participativa.

La principal finalitat del PES és afavorir la transició envers una economia verda i una ciutat intel·ligent, respectuosa amb el medi ambient i amb els drets socials. Gran part del seu contingut consisteix en aplicar una política de compra responsable en tots els nivells de la Gerència.

El contingut del PES es desenvolupa en més de 100 fitxes d'actuacions agrupades en programes d'actuació i en eixos estratègics (infraestructures, logística, telecomunicacions, mobilitat, comunicació i formació). Les actuacions s'executaran des de totes les àrees de PSM i segons el grau de prioritització o termini establert: alt (fins el 2015), mitjà (fins el 2018) o baix (fins el 2022).

Més informació:

<http://lameva.barcelona.cat/barcelonasostenible/sites/default/files/pagines/document/2992/plaestrategicsostenibilitatgerenciapsm.pdf>

Beneficis:

X Ambientals X Socials X Econòmics

Vigència de l'actuació: continuada

Objectius i línies d'acció del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat: 2, 4, 5, 6, 9

5. INSTITUT DE CULTURA DE BARCELONA. PLA DE SOSTENIBILITAT

Breu descripció:

L'ICUB ha desenvolupat al llarg del temps, actuacions compromeses amb la sostenibilitat de forma puntual dintre els seus equipaments, actuacions i esdeveniments. L'any 2014, s'impulsa l'atorgament del Distintiu de Garantia de Qualitat Ambiental a cinc centres de l'ICUB, com a eina per a generar una forma de treball més respectuosa amb el medi ambient, al mateix temps, que es millora la qualitat i eficiència d'aquests i la disminució del seu impacte sobre l'entorn, fer un exercici de revisió, autoconsciència i millora, mitjançant una gestió ambiental més ordenada.

Objectius estratègics:

Estalvi i eficiència en subministraments, instal·lacions i consumibles.
Fomentar la reutilització i la reducció de residus i consolidar-ne una correcta gestió.
Fomentar la sensibilització i comunicació ambiental
Compliment i millora de la legislació ambiental

L'abast d'aquesta proposta és per a les activitats a la Via Pública i per als equipaments, de gestió directa de l'ICUB.

Més informació:

http://www.ajsosteniblebcn.cat/pla-de-sostenibilitat-de-l-icub_71160.pdf

Beneficis:

X Ambientals **X Socials** **X Econòmics**

Vigència de l'actuació: continuada

Objectius i línies d'acció del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat: 3, 4, 5, 6, 9

3. ALTRES DOCUMENTS ESTRATÈGICS

Ajuntament + Sostenible:

<http://www.ajsosteniblebcn.cat/ca>